

V. i J.

Djevojčica U. (2), je došla k nama iz rodilišta. Rođena je iz nekontrolirane trudnoće, izložena lijekovima od majke, te je bila u inkubatoru 24 sata zbog respiratorne depresije. Sa mjesec dana dobila visoku temperaturu i bila u bolnici 3 dana, a od infuzije joj je otekla noga, te je dobila jaku reakciju na flaster (kao opekotina). Kasnije je ustanovljena infekcija mokraćnih puteva, te je nefrolog dijagnosticirao urinarni refluks u lijevom bubregu, te ima preventivnu terapiju.

Fizijatar je kod nje ustanovio hipertonus mišića, te smo je vodili na fizikalnu terapiju. Nakon svega što je kao beba proživjela, sada je nalaz svega uredan, te je uz kontrole, dobrog zdravstvenog stanja. Ona ne poznaje svoju obitelj, privržena je nama, ljubljena, prihvaćena, i lijepo se razvija. Razumije sve što se govori, a neke riječi još teško izgovara. Jako dobro povezuje pojmove, a događaje interpretira s razumijevanjem. Ove jeseni je krenula u jaslice, gdje se rado igra, ali ponekad plače i ne želi se odvojiti od mene, a kad ja odem ona se brzo umiri i zaigra. Ona je mirno dijete, zdravih životnih navika, odnosa, naučena na rutinu, ima sigurnost i ljubav, voli djecu i jako voli životinje. Voli kad idemo negdje na put i najsretnija je kad smo svi zajedno. Voli našeg drugog sina N. i čim oči otvori zove ga ili ga ide buditi. Jako su povezani, a tokom ljeta bili su sa mnom zajedno kod kuće, što je dobro utjecalo na njihove odnose.

Njezin brat N. (4) koji je nakon rođenja bio u dječjem domu, došao je u našu obitelj prije dvije i pol godine. On je zdrav dječak, malo zahtjevnijeg karaktera, voli našu obitelj i u njoj je najsigurniji.

Dok je bio u domu, nije nikada bio vani u šetnji ili na travi, niti je ikada vidio životinju, a muška figura bila mu je nepoznata. Kada smo ga prvi put odveli u šetnju, i naš pas s nama, on mu se nije približavao. U parku je odmah s poda uzimao grane, lišće, kamenje, te bi sjeo na pod i plakao. Ipak, malo po malo, naučio se normalnom životu i rutini koju mi imamo u obitelji. Danas je on izrazito živahan dječak kojemu je trebalo dosta vremena da stekne privrženost, jer prije dolaska nije imao nikoga, sve je radio sam, bez potrebe za ikim, pri spavanju nije tražio nikoga, čak bi odbacivao da mu dam ruku. U situacijama u kojima djeca traže zaštitu roditelja, on to nije znao, a svim ženama koje je vidio na cesti trčao bi u naručje. On nije razumio osjećaje, ponekad čak ni bol, ako bi se jače udario, nije plakao, nije pokazivao emocije, a prema drugoj djeci se odnosio grubo, stiskao bi ih, gurao i grizao. Sada kada je i njegova sestra s nama, stalno mu ponavljamo da bude nježan. On je krenuo u novi vrtić, ima nova upoznavanja. Odgojiteljice su primijetile da je on uvijek na rubu postavljenih granica i samo čeka trenutak nepažnje da učini što ne bi trebao. Ipak, rutina i granice mu stvaraju sigurnost. Voli ići u vrtić, i provoditi vrijeme s vršnjacima, više voli curice jer se lijepo igraju, dok se sa dječacima uvijek svađa. Kod njega treba biti uporan, da bi shvatio i prihvatio norme ponašanja i pravila, i jako se promijenio od kad je s nama. Njegova majka se ne javlja, i nitko ne zna gdje je.

M. (4) je djevojčica koja je nedavno došla u našu obitelj, a mi smo njena treća udomiteljska obitelj, jer je bila zanemarena u prethodnim obiteljima. Njezin brat je bio je s njom, a sada je u bolnici. Ona je hiperaktivna, vesela i odmah se prilagodila našoj obitelji. Lijepo je prihvatila djecu, a i oni nju. Kod dolaska nije imala osnovne životne navike (buđenje, jelo, igranje, spavanje, higijena) ali ih je ubrzo uz drugu djecu prihvatila, i postala smirenija. Ona traži puno pažnje i zagrljaja, i ima potrebu stalno govoriti da nas voli i čuti da mi njoj to kažemo. Pomalo joj postavljamo i granice, što ona ne voli i jako se naljuti, te počne ružno odgovarati, govoriti da joj nedostaje brat, i da ide od nas, ali se brzo smiri kada razgovaramo. Zbog hiperaktivnosti često se udari ili padne, te joj se odmah pojave velike modrice. Ide u vrtić, u koji ju je prijašnja udomiteljska obitelj samo povremeno vodila. U dogovoru s pedijatrom počeli smo je voditi na razne pretrage, jer je i u tome bila zanemarena. Jako je zbunjena radi svega što je prošla, te smo primijetili da izmišlja loše situacije ili da joj je netko rekao ili učinio nešto loše, što se nije dogodilo. Njena majka je počinila suicid, a otac je zbog problema s alkoholom lišen roditeljske skrbi. Ona već ima potencijalne posvojitelje koji ju jednom tjedno nazovu na video.

J.G.

Naša L. ima 4,5 godine. Došla je u našu obitelj iz rodilišta, čim je prošla apstinencijsku krizu i dobila na kilaži jer je rođena prije termina. Njeni roditelji su ovisnici koji ne žele promjene u svojim životima. Imaju je pravo viđati jednom mjesečno, ali ne dolaze. Prije nekoliko mjeseci njen djed i supruga su izrazili želju da je viđaju i te odnose redovito njegujemo, a ona se veseli susretima s njima. Nema zdravstvenih problema, osim blagog

strabizma, lijepo se razvija, pohađa vrtić gdje razvija svoja prijateljstva. Jako je vesela, razigrana, voli se igrati, plesati, pjevati, izlaziti u parkić, voli životinje. S njom nikad nije dosadno! Nedavno je dobila mačkicu prema kojoj je izrazito brižna i odgovorna. Ona je najmlađa u našoj obitelji, svi je puno vole i paze na nju. Već je pokrenut postupak za njeno posvojenje u našu obitelj, i to strpljivo čekamo.

K.P.

I.N. (9 g.) je djevojčica koja pohađa 2 razred škole za djecu sa posebnim potrebama, a prvi razred je prošla sa odličnim uspjehom. Voli muziku, vožnju autom, šetnje i vodu. Vrlo je mila i draga djevojčica. Iako još uvijek ima mnogostruke teškoće zbog zlostavljanja od svojih roditelja, ali ona se trudi i napreduje. Roditeljima su zabranjeni kontakti s njom

R. je romska djevojka od 25 g. i studira pravo, te se malo muči s jednim ispitom na trećoj godini. Inače je krasna mlada djevojka, koja rado pomaže oko djevojčice I. Voli more, prirodu, lijepe stvari, a svoje roditelje i sestre viđa svaki tjedan i dobro se slažu

N. i B.

L. je djevojka od 17 godina, a kod nas je od svoje 6 godine. K nama je došla jako bolesna i zanemarena, nije znala pričati ni hodati. Osnovnu Školu je pohađala po specijalnom programu, ali je upisala srednju školu za kuhara po redovnom programu. Sada pohađa drugu godinu sa dobrim uspjehom, jako je zadovoljna školom i sobom, voli školu, voli praksu, a i nju svugdje vole. Voli se baviti sportom, trenira nogomet i plivanje. Ona je kod kuće vrlo draga, poslušna i vrijedna, te pomaže u kućanskim poslovima. Nema nikakvih kontakta sa svojom obitelji. K. je dečko od 15 godina, a kod nas je od svoje druge godine. Osnovnu školu je pohađao po prilagođenom programu, a ove godine je upisao je prvi razred srednje škole za kuhara isto po prilagođenom programu i ima dobar uspjeh. On nešto teže shvaća i pamti, ali uz puno truda može uspjeti. Trenira nogomet, voli plivanje i

ronjenje. Kod kuće je dobar i poslušan. Ponekad kontaktira sa majkom preko društvenih mreža, a tokom ljeta ode u posjet majci na nekoliko dana.

Njegov brat D. ima 14 godina, i kod nas od svoje prve godine života. Osnovnu školu je završio po prilagođenom programu, a ove jeseni je po prilagođenom programu upisao prvi razred srednje škole za kuhara. Ima loše pamćenje što mu dosta otežava školovanje, ali je uz to i pomalo lijen. Ipak je uspio završiti prvo polugodište sa dobrim uspjehom. Njegov problem je da ne zna šutjeti, te često ulazi u konflikte sa nastavnicima. Trenira nogomet, voli boks, plivanje. Kod kuće je jako dobar i pomaže mlađem dječaku u obitelji. Ima problema s vidom, a i naočale mu baš ne pomažu. Ponekad i on kontaktira sa majkom, ali za razliku od brata ne voli baš pričati s njom.

L. je dječak od 9 godina, a kod nas je stigao prije dvije i po godine. On pohađa četvrti razred osnovne škole po prilagođenom programu i uz pomoć asistenta je postigao vrlo dobar uspjeh. Zna biti agresivan i u školi i kod kuće. Trenira i jako voli nogomet. Kontakt sa majkom i ocem je imao pod nadzorom socijalnoga radnika do prije 3 mjeseca. Majka nije zainteresirana i nema kapaciteta za odgajanje djece. Otac je nasilan i ima problema sa zakonom, i nekoliko puta je bio u zatvoru. Roditelji su im rastavljeni, i svatko od njih ima drugog životnog partnera.

D. je dečko od 16 godina. Kod nas je dvije godine, jer je stigao iz Ukrajine bez pratnje. Ove godine je upisao drugi razred srednje škole za kuhara, ali zbog problema sa zdravljem (depresija i panični napadi) promijenio je školu, sada je u našem gradu, da može redovno ići na terapije. Kod kuće je poslušan i tih, jako voli video igrice. Majka je rastavljena i ovisnica o alkoholu, te naziva samo kad je pod alkoholizirana i to mu jako smeta.

D.V.

S. dječak od 13 g. je došao u našu obitelj prije 8 godina, niskog je rasta i sitne građe ali zdrav i veseo, a kod kuće je dobar i poslušan. Ide u 7 razred osnovne škole, i nije dobar učenik jer je na polugodištu imao 2 negativne ocjene. Često je neodgovoran i ne odrađuje svoje zadatke na vrijeme. Nema kontakte sa svojom obitelji,

L. je djevojčica od 8,5 godina, a došla kod nas prije 4 godine. Ona je dobrog vladanja ali teškog shvaćanja jer ima blagu retardaciju i epilepsiju. Pohađa 3 razred osnovne škole po prilagođenom programu i ima dobar uspjeh.

L. je njezina sestra, zdrava djevojčica od 7 godina. Pohađa 2 razred osnovne škole sa dobrim uspjehom.

Ponekad ima problem sa poslušnošću i ponašanjem kod kuće. Obje sestre se svake subote čuju s roditeljima, a jednom mjesečno ih vide.

B. je dječak od 9 godina, a kod nas je od prve godine života. On je bolesno dijete, ima srčanu manu te je 4 puta operiran, ima umjetni srčani zalistak. On je jako zahtjevo dijete, neposlušan je, nemiran, plače za svaku sitnicu, a nedavno mu je dijagnosticiran ADHD. U školi je imao velikih problema pa sam ga premjestila u drugi razredni odjel, i sada je puno bolje. Pohađa 3 razred osnovne škole po redovitom programu sa dobrim uspjehom.

S. je romska djevojčica od 8 godina koja je u našu obitelj došla prije mjesec dana. Ona je u jako teškoj situaciji, dolazi iz sigurne kuće jer je proživjela teške traume trgovine djecom. Sada je upisana u prvi razred, ima govornu manu te polako uči hrvatski jezik, čitanje i pisanje. Situacija je teška, a posao sa njom iscrpljujuć. Nema kontakte sa roditeljima jer su je oni prodali.

J. i M.

Nedavno smo proslavili dvije godine otkako je djevojčica S. stigla u našu obitelj i donijela veliku radost i blagoslov, a u siječnju, slavimo i njezin 3. rođendan. Jako se dobro adaptirala, ima već neke svoje prijatelje i veseli se ići u vrtić. Na individualnom razgovoru s odgojiteljima, za nju su imali samo riječi pohvale, na svim područjima se odlično razvija, jako je društvena i empatična. Dugo vremena imala otpor prema promjenama odgajatelja ako bi došlo do zamjene, no to se unatrag nekoliko mjeseci promijenilo te je stekla potpunu sigurnost.

Ona je izrazito inteligentno dijete, brzo shvaća sve oko sebe. Ima jako napredan govor s velikim fondom riječi i jako se lijepo i razumljivo izražava za svoju dob. Kako je starija, kod nje primjećujemo jak karakter i izrazito jaku volju. Prava je mala šefica i kad nije kako je ona zamislila ili ne dobije što želi, jako burno reagira. Nakon što prođe prvi val ljutnje, želi da je zagrlimo i tako se potpuno smiri te je spremna na suradnju. Društvena je, voli djecu i ljude i otvorena prema njima. Jako voli naše starije djevojčice, a one su jako vezane uz nju i svi zajedno rastemo i učimo uz nju, mijenjamo se, ali u svemu tome uživamo u blagoslovu i radosti koju nam ona donosi. Kontakt s majkom - kratki video poziv, je imala samo za prvi rođendan. Nakon toga majka se više nije javljala, te joj je oduzeto roditeljsko pravo. Suprug i ja smo prošli edukaciju za posvojitelje, te čekamo njezino posvojenje. Veselimo se danu kad će ona postati punopravni član naše obitelji.

A.i M.

Sredinom srpnja prošle godine, naša se obitelj preselila u OAZINU kuću u Opatlju. Naša kći J. krenula je u rujnu u prvi razred osnovne škole, a mlađa djevojčica N. ostala sa mnom kod kuće.

Već nakon nekoliko tjedana stigao nam je veselio i zaigrani dječak K. od 5,5 godina. Kada je stigao, obavljalo je veliku nuždu u pelene, te smo odmah krenuli sa skidanjem pelena i stvaranje navika odlaska u toalet. Doktor je ustanovio da raste u visini i dobiva na težini, te da je zadržavanje stolice radi psihičkih blokada. S prehranom punom vlakana, uspjeli smo regulirati probavu, te je počeo obavljati nuždu na wc-u. Počeo je puno listati

slikovnice, a zajedno ih i čitamo, te mu se font riječi povećao. Ima malo problema sa zamuckivanjem, vjerojatno zbog promijene obitelji, nove situacije te novim načinom izražavanja. Voli autiće i piste, ali ga je potrebno usmjeravati u igri jer se ne zna samostalno zaigrati. Uskoro će se pokrenuti postupak lišavanja roditeljske skrbi te pripreme za posvojenje.

Dječak A. (8,5 g.) je u našu obitelj stigao nekoliko tjedana nakon K. a njih dvojica su bili u istoj udomiteljskoj obitelji. Kod dolaska je imao neprikladno ponašanje, te mu je kod nas bila teška prilagodba jer mi imamo jasna pravila. I sam je rekao „tu mi je jako lijepo ali imate pravila pa mi se to ne sviđa“. Imali smo situacije krađe, laganja, nasilja prema ostaloj djeci. Često je burno reagirao radi frustracija i bio grub prema predmetima ili nama. Pokazali smo razumijevanje prema njegovoj situaciji, tješili ga ali i postavljali granice za koje je imao razumne posljedice. Svakog dana smo zajedno molili i vrlo brzo su se rezultati pokazali. Bio je vrlo radišan kada je stigao, a sada je i uredan i dobro brine o svojim knjigama i školi. Drag je, voli se maziti i riješiti problem u miru. Shvaća da ne može manipulirati i lagati jer u Opatlju živi jako malo ljudi i svi se međusobno znaju. Čuo je kako me je jedna majka nazvala i objasnila njegovo neprimjereno ponašanje u parku, što je njega osvijestilo da se i van kuće trebaju poštivati pravila lijepog ponašanja. Primijetio je da su ga neki dječaci izbjegavali pa mu je bilo žao. Promijene su očite i svakim danom se vidi napredak, što i njega čini veselijim. On već ima isprave za posvojenje, ali trenutno je situacija upitna. Kreativan je u slaganju lega, voli raditi palačinke, uživa u parkiću na spravama i sviđa mu se druženje sa novim dječakom E.

Dječak E. ima 7,5 godina, a prije 2 mjeseca oduzet je od roditelja radi nasilja u obitelji, kratko vrijeme je proveo u domu, te je prije 10 dana stigao k nama. Cijeli život je imao negativne roditelje, a takav je sada on prema nama, školi i životu. Negoduje za zadatke, hranu, obiteljske planove, osuđuje i omalovažava drugu djecu i odrasle. Često ima ispade bijesa radi frustracije ali se brzo smiri. Ne želi gledati odrasle u oči, pristaje da ga poljubim na glavu ali ne i na lice. Kad dođe iz škole, želi da ga zagrlim, dok gledamo crtić dozvoli da ga mazimo po kosi i leđima. To je za nas veliki uspjeh. Učimo ga kako izraziti svoje potrebe riječima, bez vikanja i plakanja. Već se vidi promjena i ispadi su rjeđi. U početku je zatvarao uši na molitvi, jer njegova mama mrzi Boga, ali već nakon 4 dana je prestao, a bilo mu je i drago kada smo ga povelili sa sobom u crkvu. U jutro prije škole svi zajedno čitamo dječju Bibliju i molimo se za taj dan, a ponekad molimo i za njihove roditelje da dobiju novo srce.

U novoj kući još nismo gotovi sa radovima. Potrebno je mijenjati prozore i staviti novi sustav grijanja (peć, radijatore, cijevi, bojler, pumpu). Vjerujemo da ćemo uz vašu pomoć i Gospodnju providnost omogućiti djeci tople zime. Suprugu, meni i djeci su nekada dani jako teški. Ova djeca su previše teškoća prošla u samo 5, 7 ili 8 godina, a mi smo tu da im pomognemo razumjeti svijet i život.

A.i G

D. je djevojčica od 6 god, a k nama je stigla iz dječjeg doma sa 1 godinom. Oduzeta je majci koja nije imala uvjete, živjela je u kući bez grijanja i hrane. Svoje dijete je davala susjedima na čuvanje dok se ona nalazila sa dečkima. D. je došla kod nas sva istraumatizirana, stalno je plakala bila je sva zgrčena.

Brzo se oporavila i dobro uklopila sa našom djecom. Krenula je u vrtić i dobro se prilagodila. Majka ima pravo doći u

posjet 2 puta mjesečno, ali dođe rijetko ili uopće ne dođe. Dešava se da dovedemo dijete na susret, a ona se niti javi niti dođe, te je zbog toga pokrenut postupak za oduzimanje roditeljskih prava.

I.K.

S. je romska djevojka od 21 godine. Došla je iz obitelji sa sedmero djece u kojoj je otac cijeli život bio po zatvorima, a majka je nepismena i ovisnica o alkoholu. Živjela u vrlo teškim uvjetima, bez vode i wc-a, sa svima u jednoj prostoriji od nekoliko metara kvadratnih. Imala je 7 godina kada je došla i trebala je krenuti u školu. Nije znala hrvatski, a ni materinji jezik nije bio razvijen u skladu s dobi. Uz puno truda, discipline i odricanja savladala je hrvatski jezik i sve prepreke u učenju. Predivna je, vesela, pozitivna djevojka,

iznimno odgovorna i disciplinarna. Ona je u prošloj akademskoj godini uspješno završila prvu godinu Učiteljskog studija, a zbog želje da u životu radi s malom djecom, odlučila je ove akademske godine upisati još i studij ranog i predškolskog odgoja. Sada paralelno sluša predmete prve i druge godine studija. U slobodno vrijeme svira gitaru, pjeva, uživa uveseljavati druge. U crkvenoj grupi svira bubnjeve (kahoona). Jako je pažljiva, nježna i suosjećajna. U obitelji se osjeća baš kako treba - kao kod kuće i mi smo joj jedina obitelj koju poznaje. Ima vrlo rijetke kontakte sa svojom obitelji, najčešće telefonski kontaktira svoje dvije sestre koje su također u udomiteljskoj obitelji, a roditelji joj se nikada ne javljaju.

U našu obitelj je ove godine došao mali P. dječak od 5 godina, koji nam iz doma dolazi u vrijeme školskih praznika. Ovo ljeto je proveo s nama i dolazi nam i za zimske praznike. On je dječak s oštećenjem sluha, ne čuje i ne govori. On i njegove tri sestre su izuzete iz obitelji i smješteni u dom.

P. je živahno, veselo i jako je zaigrano dijete, traži puno pažnje i individualnog rada. U vremenu provedenom s nama, tijekom ljeta iznimno je napredovao i stručna služba doma je zaključila kako se u njegovom ponašanju vide značajne promjene. U procesu je dobivanja slušnog aparata, ali se još uvijek ne zna koliko će mu pomoći da čuje.

A.A.V.

Ja sam bila udomiteljica svojoj štićenici M. koja je sada majka 2 djece. Ona ima vrlo nesređeni i loš život, sa čestim promjenama partnera, te ja pomažem njoj i djeci koliko mogu. Trenutno joj je jako teško, podstanar je i napokon se zaposlila i radi kao čistačica u staračkom domu. Zbog djece često izostaje s posla i ostaje na bolovanju, a njezina šefica ima razumijevanje za nju pa vikendima odrađuje izostanke. M. se trudi koliko može ali nema od nikoga pomoć. Njezina djeca su A. dječak od 9 i S. djevojčica od 5 godina.

A. je učenik trećeg razreda. On je vrlo razigran, jako voli nogomet i ne voli učiti. On ima dobar uspjeh u školi, lijen je i često nema domaću zadaću. Nedavno su se preselili, pa je njemu sve nepoznato, nova škola, nastavnici i nova djeca. U toku cijele godine je imao dosta zdravstvenih problema. U proljeće je operirao krajnike, a trenutno se nalazi u bolnici, puls mi je nizak (ispod 50 otkucaja) i ima bolove u prsima. Još uvijek ne znaju razlog tome, te je na pretragama.

Njegova mlađa sestra S. pohađa vrtić, jako je zaigrana, vesela i raspjevana. I ona je operirala krajnike u isto vrijeme kad i brat te im je oporavak od operacije jako dugo trajao.

A.K.

U našoj obitelji je udomljena djevojka L. (18g.) a stigla je u obitelj s 5 godina. Iz romske je obitelji te ima još šestoro braće i sestara od kojih je ona najstarija. Tata je većinom boravio po zatvorima, a mama je živjela u jako lošem socijalnim uvjetima sama s djecom, bez struje, vode, sanitarnog čvora. L. je od sve djece bila u najlošijem zdravstvenom stanju i podhranjena. Nakon dolaska u našu

obitelj dijagnosticirana joj je rijetka bolest nedostatka masnog tkiva (generalizirana lipodistrofija) od koje izgleda jako mršavo te koja zahtijeva posebne načine prehrane, tretmane kože i stalne kontrole, svakodnevne injekcijske terapije. Pohađa 4.razred opće gimnazije sa vrlo dobrim uspjehom. U školi ju razrednica i profesori hvale, aktivna je, komunikativna i glasna. Njezina razrednica kaže da L. ima puno potencijala, te je ona ta koja se u razredu bori za pravdu, brine se da druge cure imaju sve potrebno, ali i kad ju nešto muči to ne može

proći nezapaženo. Takva borbena je i kod kuće, glasna, svadljiva kad joj nešto ne odgovara, kad se osjeća odbačeno je isto vrlo direktna. Ako treba nešto obaviti od kućanskih poslova obavi ono što joj se zada, te pomaže oko naših malih djevojčica kad joj se kaže. Ima oscilacija u ponašanju, malo zbog bolesti, malo zbog puberteta i zbog svojih osobnih problema. Ona ne želi kontakt sa svojom obitelji.

P.i R

Suprug i ja imamo troje djece - dvije naše djevojčice u dobi od 8. i 6. godina i posvojenog dječaka od 8. godina kojeg smo dobili prije 4 godine. D. je dječak romskog podrijetla, bio je izdvojen iz svoje obitelji u dobi od godinu i pol dana i smješten u jednu romsku udomiteljsku obitelj. Imao je zastoj u rastu i u drugim područjima, a liječnici su procijenili njegovu dob kao dvogodišnjaka. Sa 4. godine imao je još pelene, jako loše

je govorio i ograničeno se kretao. Dolaskom u našu obitelj je procvjetao! Napredak se počeo očitovati u svim područjima. Danas je on prekrasan, topao, vedar i komunikativan dječak pun životne snage. Polaznik je 1. razreda osnovne škole, vrlo revan i motiviran, a uz školske obaveze trenira i nogomet.

A.i N.

A. djevojčica od 13 godina i njezina sestra A. stara 16 godina, su djeca iz romske obitelji a u našoj obitelji su već više od deset godina. Prva je 2013. godine došla mlađa sestra, tada sa samo šest mjeseci. Hitno je izdvojena iz svoje obitelji zbog teškog oblika zanemarivanja i izgladnjivanja, što ju je gotovo dovelo do smrti. Do njezine treće godine redovito smo je vodili u specijalnu kliniku, kako bi se oporavila od posljedica zanemarivanja. Iako se fizički vrlo dobro oporavila, pravi su izazovi nastupili tek s polaskom u školu. Njezina borba za preživljavanje u najranijoj dobi, kao i majčina ovisnost o alkoholu,

ostavili su tragove na njezinom emocionalnom razvoju. Stručnjaci u bolnici potvrdili su da emocionalno kasni dvije do tri godine, što se najviše očituje u odnosima s vršnjacima. Ona pohađa 7. razred osnovne škole i ima vrlo dobar uspjeh. Iako nerado uči, sada je u fazi kada je počela primjećivati da joj loše ocjene smetaju te je počela samostalno učiti i pratiti svoje obaveze, što je velika pobjeda olakšanje. Trenutno razmišlja o svojoj budućnosti i o tome što želi upisati nakon osnovne škole, a još uvijek mašta o tome da bude policajka. Velika strast joj je kuhanje, voli glazbu i glumu, predivno pjeva, ide u 4. razred glazbene škole (smjer violina) i trenira karate. Njezinu stariju sestru, A. upoznali smo kroz kontakte s majkom, koja je 2015. godine sama zamolila da udomimo i nju, tada staru šest godina i spremnu za polazak u prvi razred. Ona nije znala hrvatski jezik, pa je u početku uložila puno truda kako bi postigla dobre rezultate u školi. Pri dolasku je bila vrlo divlja, a osim jezika morala je učiti i osnovne higijenske i socijalne vještine – kako obaviti nuždu, prati ruke, spremati svoje stvari te razumjeti i poštovati pravila. Ona voli glazbu, uživa u crtanju i rado se druži s vršnjacima. Pohađa 2. razred srednje glazbene škole (smjer violončelo) i 3. razred srednje škole (smjer hotelijersko-turistički tehničar), gdje ima vrlo dobar uspjeh. Ima srčanih problema, pa je pod redovitim liječničkim nadzorom i mora izbjegavati veće napore. U školi ima uzorno vladanje. Kod kuće obje sestre često pokušavaju pomaknuti granice koliko god mogu, ali na kraju dana sve uspijemo riješiti. U našoj obitelji imaju mnogo više mogućnosti za napredak nego što bi imale da su ostale u svojoj obitelji. S roditeljima uglavnom nemaju kontakte, osim starije koja se ponekad čuje s majkom. Jako su povezane sa svojom sestrom S. koja nas je posjetila i posebno pozitivno utječe na njih.

M.i V.

M. je djevojčica od 3 godine. U našu je obitelj smještena s godinu dana i samo 5 kg. Zbog bolesti smo je godinu dana hranili putem nazogastrične sonde, no sada samostalno jede i prekrasno napreduje. Kontakt s roditeljima održavamo jednom mjesečno u Centru za socijalni rad.

L. je vedra četverogodišnja djevojčica koja je kod nas dvije godine. Uz blage intelektualne poteškoće i zaostatak u razvoju, redovno ide u Centar za ranu intervenciju, te lijepo napreduje. Radujemo se što će uskoro biti posvojena od strane naših bliskih i dragih prijatelja, što znači da ćemo ostati u kontaktu i nakon njezina odlaska iz naše obitelji. Iščekujući svoj novi početak, trenutno je u fazi zbližavanja sa svojim budućim posvojiteljima, pa svi s nestrpljenjem

očekujemo dan kada će dobiti svoju stalnu obitelj i trajnu roditeljsku ljubav.

M. je trinaestogodišnji dječak, polaznik sedmog razreda osnovne škole i ima vrlo dobar uspjeh. K nama je došao na početku petog razreda s vrlo slabo razvijenim čitanjem. Bio je pun frustracija što je nerijetko otvoreno ispoljavao u školi. Prekrasno je svjedočiti njegovom nevjerojatnom napretku. Danas je on vedar, ljubazan i izrazito privržen dječak, koji zrači srećom. Kontakt sa svojom obitelji održava jednom mjesečno.

E. je šesnaestogodišnja djevojka, polaznica prvog razreda srednje škole za negovatelje s odličnim uspjehom. Došla je k nama kao beba, s nizom teških dijagnoza i operacija, a s njezinih navršenih devet godina uspjeti smo je posvojiti. Njezina sestra M. (15 godina), učenica je prvog razreda srednje škole za negovateljice, a u našoj je obitelji već drugu godinu. Izrazito je draga, ljubazna, pažljiva i marljiva djevojka, što potvrđuju i njezini odlični školski rezultati. Iako nismo obavezni, dopuštamo sestrama da povremeno odlaze u posjet ocu. Obje su jako sretnе što sada mogu živjeti zajedno.

N. je 33-godišnji mladić, no zbog mentalne retardacije psihološki je na nivo šestogodišnjaka. On još uvijek pohađa Centar za odgoj i obrazovanje, a svoje slobodno vrijeme najviše voli provoditi u igri. Vrlo je drag i privržen, te ga sva djeca jako vole.

V. i M.

Supruga i ja udomili smo djevojčicu od 5 godina, a k nama je došla sa 6 mjeseci iz dječjeg doma. Ona se dobro razvija uz stalne posjete i kontrole, defektologa, senzornog i radnog terapeuta i psihologa zbog dijagnosticiranog ADHD-a. Posjeti i svi tretmani pozitivno utječu na daljni razvoj i vidi se napredak. Ona je jako privrženа našoj obitelji i osjeća se sigurno i voljeno. Upisana je u vrtić gdje ima i svog osobnog asistenta sa kojim je ostvarila dobar kontakt i također se vidi napredak. Trenira judo i dobro se uklapa u sredinu. Kontakt sa roditeljima je jedanput tjedno po 45 minuta uz

nadzor. Roditeljima je nedavno oduzeta roditeljska skrb i nadamo se skorom posvojenju.

M.P.

B. je dječak koji je nedavno napunio 2 godine. On je jako veseo, živahan i društven, samostalno se hrani, uz malo pomoći sam se skida i oblači, sam pere zubiće. Voli se igrati sa svojim starijim bratom i slušati dječije pjesmice i igrati se s autićima, traktorima i velikim plišancima. On brzo pamti melodije pjesmica i pjeva ih

kada to tražimo. I dalje redovito ide na preglede neuropedijatru, njegov motorički razvoj je malo usporeniji ali zadovoljavajuć. Najviše je sada potrebno poticati njegov govor. On već govori dosta riječi sa značenjem, razumije i izvršava jednostavne i svakodnevne naloge, samo sporije nego što bi za njegovu dob trebao. Zahvalni smo za B. i za njegov život koji nam je povjeren.

Njegov brat S. je upravo napunio 3 godine. On je zdrav, jako veseo, znatiželjan i društven dječak sa divnim osmijehom. Za svoju dob jako puno, razumljivo i zrelo razgovara, a motorički je jako spretan.

Voli u svemu biti samostalan i sve uraditi sam, npr. obući i skinuti odjeću i obuću, prati zubiće, puhati nos, pomoći tati nositi drva. Ovaj tjedan dok je bio bolestan se htio i sam inhalirati. Od proteklog ljeta više ne nosi pelene, osim za vrijeme spavanja. Jako voli glazbu, često u svojoj sobi želi slušati pjesme čak i na stranom jeziku, te jako brzo zapamti melodiju i riječi. Zahvalni smo što je i on dio naše obitelji.

G. i D.

U našoj obitelji trenutno je smješteno sedmero djece. Nikada nismo mogli zamisliti da ćemo imati toliko puno djece iako imamo četvero svoje, od kojih je troje već samostalno. Naše iskustvo je da smo sa svakim djetetom blagoslovljeni, kako u dobrim osobinama, tako i u izazovima koje donose. Vjerujemo da je svako dijete došlo s Božjom nakanom za nas.

A. je romska djevojka od 16 godina i najstarija je u obitelji. Ona je prihvatila svoju ulogu, i kad mi nismo kod kuće brine se za manju djecu i pomaže im u različitim situacijama. Možemo se osloniti na nju da će u skladu sa svojim

moogućnostima pomoći u kućanskim poslovima. Često se sjeti da želi praviti kolače i sve joj bolje ide tako da sad može jednostavnije kolače napraviti i sama. U školi joj dobro ide i u nastavi i u odnosima s ostalom djecom. Ima posebnu prijateljicu s kojom se više povezala i sretna je. Na roditelje se više ne ljuti toliko (oni su je kao djevojčicu prodali), ali i dalje govori da se ne želi vratiti kući. Pohađa osmi razred osnovne škole po prilagođenom programu i odlična je učenica. Nema problema sa zdravljem, osim sa kralježnicom, ali i to manje kad vježba. Njezina sestra E. je početkom školske godine napunila 14 godina i sve je zrelija i u odnosu prema sestri i prema drugima. I ona pohađa osmi razred osnovne škole po prilagođenom programu i odlična je učenica. Ove godine je u susretu i razgovorima s drugom udomljenom djecom na kampu shvatila da postoji razlika između njenih roditelja koji se nisu brinuli za nju i udomitelja koji se brinu za nju. Do tada je uglavnom idealizirala svoje roditelje i žalila se na udomitelje, a nakon ljeta je počela razumijevati da su roditelji učinili mnoge krive postupke i da je zato izvan svoje obitelji. Sad se često zahvaljuje Bogu što je kod nas u obitelji. Želi si naći muža koji će nju voljeti kao što njen udomitelj voli svoju ženu, njenu tetu. U školi je odlična s obzirom na olakšano gradivo koje joj nije teško savladati. Nema zdravstvenih problema, osim sa uraslim noktima na nogama.

Njihov brat A. ima 8 godina i radostan je dječak, i lijepo napreduje. Voli se igrati i biti u društvu, pohađa drugi razred osnovne škole s odličnim uspjehom. U školi je prihvaćen i gradivo savladava s lakoćom. Učiteljica je primjetila da više nije toliko zainteresiran za učenje, a to se vidi i kod kuće. Nakon što smo ga u listopadu vodili na razgovor s pravobraniteljicom koja mu je rekla da se neće vraćati u svoju obitelj jer će roditelji izgubiti skrbništvo, postao je razdražljiv zbog sitnica i pretjerano reagira s plakanjem i ljutnjom. Često ima potrebu za maženjem i voli da ga pohvalimo. Razumijemo i nadamo se da je to prolazna faza i reakcija na vijesti koje je čuo i vjerujemo da će s Božjom milosti proći kroz ovaj period.

B. je romska djevojčica od 9 godina, a kod nas je godinu dana, što se fizički vidi na njoj jer je dobila na kilaži i nije toliko plašljiva. Pohađa treći razred, dobro se prilagodila školi, ima dobre ocjene, i učiteljica je zadovoljna njenim napretkom. Kod kuće je rjeđe frustrirana i blaže reagira na situacije u interakciji s drugom djecom.

Svoje obaveze izvršava revno i hoće napraviti svoje kućanske zadatke. L. je njen brat od 8 godina i ide u prvi razred. U školi napreduje, redovno piše zadaće i lijepo čita. Voli se družiti s prijateljima, no nakon što je svom prijatelju iz razreda ukrado pametni sat, (kojeg je nakon što se otkrilo vratio), ima problema s vršnjacima.

Nadamo se da je shvatio lekciju i da više to neće ponavljati. Njemu i sestri je dozvoljeno viđanje s roditeljima jednom tjedno, ali roditelji nisu dolazili 5 mjeseci. Prošli tjedan je majka došla, nakon što je primila poziv na sud, jer su djeca već više od godinu dana s nama. Uvjeti u obitelji nisu se popravili niti su se roditelji zaposlili, niti su popravili uvjete stanovanja.

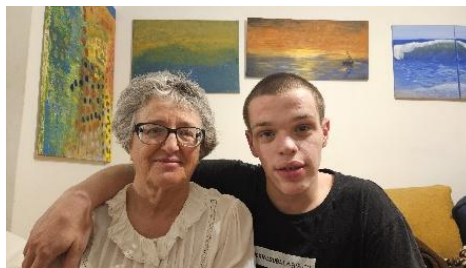
M. je dječak od 10 godina, k nama je došao krajem ljeta. Početkom školske godine je imao veliku proslavu rođendana s puno djece iz razreda i puno rodbine. Rodbina je primijetila da nakon samo mjesec dana kod nas, puno bolje priča i bolje izgleda. Roditelji su ga zanemarivali, a braća i sestre su se brinuli za njega koliko su znali, ali često je u školu dolazio prljav, u maloj odjeći i gladan. Otac je radio u Njemačkoj i tri godine nije dolazio kući, a majka je lutala uokolo. Dječak je često bio zaključan u kući s kompjuterom, nekad je lutao po mraku tražeći mamu po selu. Kad je stigao kod nas nije imao nikakvih higijenskih niti radnih navika, nije htio pisati zadaću, niti je u školi htio pisati pisanim slovima ni sudjelovati u nastavi. Došao je k nama sa svojim tabletom, ali ga nikad ga nismo ni uključili. Nakon prvog polugodišta trećeg razreda već se prilagodio, počeo je pisati zadaće i piše pisanim slovima, iako ne baš uredno, te sada ima vrlo dobar uspjeh.

D. je njegov stariji brat od 14 godina. Vrlo je pristojan i želi pomoći svima, odlično se slaže sa svima u kući. On nije živio kod kuće nego s djedom koji plaće zbog njegovog odlaska. Kod djeda je situacija bila teška, ali bolja nego kod kuće, no nakon što je majka otišla na dva tjedna netko ih je prijavio Centru.

D. je odličan učenik i vrlo inteligentan, svi ga nastavnici hvale. Tjelesno se sad oporavio, stalno je gladan jer je bio jako neuhranjen, dobio je 8kg u četiri mjeseca kod nas, a još uvijek se na njemu to skoro ni ne vidi. Zahvalni smo Gospodu koji nam daje snagu da se možemo brinuti za svu povjerenu djecu. Naša je molitva da im boravak u našoj obitelji bude dobar put u život. Zahvalni smo Isusu i za vas koji nam pomažete u pozivu koji je on unaprijed pripremio da u njemu živimo i služimo.

LJ.G.

I. je dečko od 21 godine, sa dijagnozom lagane mentalne retardacije, a već je osamnaest godina u našoj obitelji. Moj suprug je preminuo prije 4 godine, te on i ja živimo sami u malom stanu. Meni ističe udomiteljska dozvola sljedećeg proljeća a Centar za socijalnu skrb mi više neće produžiti jer ja imam već sedamdeset godina. Bilo bi mi jako drago kad bi I. otišao u novu obitelj, a ja bi i dalje, održavala s

njim veze i posjete. Postoji i druga mogućnost: da ovaj stan bude oblik organiziranog stanovanja s nazivom inkluzija, u kojem bi živio on i jedna sama osoba u mirovini, da može brinuti o njemu.

I. ove godine završava školovanje, ne zna čitati, pisati i računati, a najviše mu smeta ako mu se to i kaže; pa bi bilo dobro da se ističu njegove mogućnosti. On vodi brigu o sebi, komunicira, vodi brigu o higijeni prostora, pranju suđa, podova, rublja, kuha jednostavna jela; snažan je, pa može nositi teže stvari, sve pod nadzorom. Vjerujem da Bog ima za njega posao. Ne kreće se samostalno po gradu, ne zbog toga što ne bi znao doći do odredišta, već zbog zlonamjernih ljudi koji vrebaju na svakom koraku (govorim iz iskustva), a ujedno i zbog opasnosti u prometu. On je zgodan i lijep dečko, ali ima određenih stereotipnih oblika ponašanja; kao npr. ljuljanje, držanje ključeva u ruci i slično.

M.O.

Dječak Đ. (7,5) je u našu obitelj došao iz dječjeg doma 2023. godine. Tamo je teško podnosio situacije kad su drugoj djeci roditelji dolazili u posjetu, a njemu vrlo rijetko, te nije bio motiviran za učenje i bilo kakav napredak. Kad je došao k nama s 5 godina, još je koristio pelene za spavanje i jedva je govorio. Bio je boležljiv zbog problema s krajnicima i otežanim disanjem, te nije mogao jesti krutu hranu. Nakon operacije krajnika opće stanje mu se poboljšalo. Nastavili smo praćenje kod raznih specijalista zbog zaostajanja u razvoju

(genetičar, neuropedijatar, fizijatar, psiholog, oftalmolog, ORL i sl.), a nakon dvije godine u obitelji većina nalaza je bila uredna, te sada idemo samo na kontrolne preglede. Motorički je jako napredovao, trenirao je Judo, a sad ide na folklor, a u slobodno vrijeme voli igrati nogomet.

Ove jeseni je krenuo u prvi razred i od tada prolazimo vrlo turbulentno razdoblje. Nepoželjna ponašanja su se intenzivirala, osobito u školi u odnosu na učiteljice i učenike. Prekidanje nastave, nepoštivanje autoriteta, fizički obračun s drugom djecom i slično. Prema procjeni koju je prošao prije polaska u školu preporučeno je školovanje po redovnom programu uz individualni pristup. Smatramo da učiteljice nisu bile pripremljene za rad s djecom s poteškoćama i primjenom individualnog pristupa. Nakon nekoliko ozbiljnijih sukoba s drugim učenicima u školi, pedagoški tim mu je dodijelio pomoćnika u nastavi, a dodatno je prebačen u drugu veću školu. Time se situacije malo poboljšala, jer se smanjio se pritisak prema njemu. On dobro usvaja gradivo, zna sva slova, matematika mu dobro ide. Poteškoće su vidljive u pisanju zbog slabije grafomotorike i u govoru, zbog čega i dalje ide logopedu.

Poteškoće u ponašanju su i dalje prisutne, kako u školi tako i kod kuće u komunikaciji, izražavanju, prihvaćanju granica i pri obavljanju rutina i zadataka (pranje zubi, pospremanje, jelo, igra i sl.).

U interakcije s našim biološkim sinom (8 g.) zna biti grub, iako se dobro slažu. Zbog svega navedenog zatražili smo psihološku pomoć, te smo dobili usluge mobilnog tima, gdje ga vozimo jednom tjedno i ima terapiju igrom, a jednom tjedno kod edukacijskog rehabilitatora. U procjeni se pokazalo da ima ADHD kombinirani tip, te je naručen na test kako bi se utvrdilo ima li poteškoće iz spektra autizma.

Dobivena dijagnoza nam je pomogla u shvaćanju njegovih poteškoća u ponašanju, a vjerujemo da će pomoći i stručnom osoblju u školi. Ovo razdoblje za njega je teško zbog odgovornosti koje se traže od njega u školi, mada se jako veselio polasku u školu. On je dijete se ozbiljnim poteškoćama za koje nismo ni znali, ali se suprug i ja trudimo da mu omogućimo potrebnu stručnu pomoć i da ima sigurnost u obitelji kako bi mogao napredovati i kako bi i on i mi naučili se nositi, sa tim teškoćama.

On ne pita za roditelje, a prijašnji susreti nisu dobro utjecali na njega. Roditelji ga ne posjećuju dvije godine, a majka je prestala pitati za njega telefonom, te je u tijeku postupak za lišenje roditeljske skrbi.

M. i M.

N. je dječak od 11 godina, ide u glazbenu školu i uči svirati klarinet. Jako voli biciklizam i istraživanje o neobičnim biljkama i životinjama. Ljeti jedri i vozi mali drveni brod. U školi je uglavnom odličan. Voli društvo i prelaskom u 5.razred pokušava se uklopiti i steći nove prijatelje. Voli svog mlađeg brata i sestru, i iako se ponekad ne slažu, prema njima se odnosi zaštitnički. Njegov brat D. je dječak od 7 godina i ove je godine krenuo u 1. razred. To je za njega velika novost i na početku mu nije bilo lako jer je to nova vrsta odvajanja i nove ozbiljne obaveze, ali se odlično uklopio i svakodnevno rješava svoje zadatke. Jako voli nogomet pa često kao i drugi

dječaci želi ostati na igri poslije nastave. Vrlo je glazbeno nadaren i uživa u sviranju bubnja u našem glazbenom studiju pored kuće. Svog starijeg brata uzima za uzor u svemu, pa ponekad i u nestašlucima.

B. je djevojčica od 3,5 godine, razigrana, vesela, privržena, pametna i pričljiva, zna što voli i želi, a što ne. Ide u vrtić, u mješovitu skupinu i lijepo se uklopila, rado sudjeluje u svim aktivnostima, sportskima i glazbenima, ima svoje omiljene prijateljice s kojima radi frizure i lakira nokte, što joj je najdraže. Jako voli svoju braću i vrlo im je privržena, ali ponekad se natječe da dokaže da je i ona već velika.

Kao obitelj s troje djece jako smo zahvalni Bogu na blagoslovu roditeljstva i na prilici da ih mi posvojimo kao što je i Otac nebeski nas posvojio. I nosimo u sebi sigurnost da je ovo za nas savršen plan tako da nikad nismo doveli u pitanje ovu svoju odluku. Rado potičemo i druge ljude na udomiteljstvo ili posvajanje i povremeno se družimo s drugim sličnim obiteljima. Zahvalni smo organizaciji OAZA koja nam pomaže i koja nas spaja kako bi jedni drugima bili na pomoć i ohrabrenje.

R. i M.

L. je djevojka od 15 godina koja je kod nas već 7 godina. Ima lake intelektualne teskoće i jednu kraću nogu, ali je sad nakon operacije skoro potpuno ista. Ona je tiha i draga bez problema u ponašanju. Pohađa 8.razred po prilagođenom programu i ima vrlo dobar uspjeh. Njezina majka je umrla, a otac ne može brinuti o njoj, te ga viđa jednom mjesečno.

V. je djevojčica od 10 godina, a kod nas je 2 godine i dobro se uklopila u obitelj. Ona pohađa 5.razred i ima vrlo dobar

uspjeh, a ocjene su puno bolje ove godine. Lijepo se slaže sa ostalom djecom u obitelji. Njezina majka je ovisnica o drogi a otac o alkoholu, i ne žive zajedno. Svaka 2 tjedna se vide na kratko, a ona jako voli posjećivati baku za vrijeme praznika.

D. je dječak od 6 godina koji je kod nas od rođenja, te smo ga posvojili. Oboje roditelja su nasilnici i ovisnici o alkoholu, te je to u trudnoći ostavilo traga na njegov mozak pa se borimo s ADHD i jezičnim poremećajem te razvojnim kašnjenjem. Ide u vrtić i na terapije s rehabilitatorom i logopedom.

T. je dječak od 6 godina i nedavno je stigao iz druge udomiteljske obitelji. Željan je pažnje i ljubavi i dobro se uklopio u našu obitelj i sa drugom djecom. Nedavno je proživio tešku operaciju ciste na gušterači, i sad se oporavlja. Njegova majka je preminula, a otac ne može brinuti o njemu.

V.N.

V. ima 7 godina, i ona je vesela je i dobra romska djevojčica, poslušna, voljna pomoći kada god zatreba. Još uvijek pohađa vrtić, jer smo odgodili polazak u školu. Prema procijeni stručnjaka još nije spremna, te zajedno sa svojom sestrom M. uči brojeve i slova.

Njezina sestra M. ima 6 godina i pohađa vrtić, te će zajedno sa sestrom na jesen krenuti u 1. razred. I ona je vesela i poslušna, brzo uči i voli pomagati u kućnim poslovima. Operacijom su uspješno odstanjeni šesti prsti na stopalima koji su bili viška. Obje se jako lijepo slažu sa ljudima koje znaju i koje tek upoznaju. Ponekad imaju faze samovolje, ali to kratko traje te se sve brzo

riješi sa razgovorom i dogovorom. S. je romska djevojčica koja ima 4 godine te je kod nas od proljeća 2025. Brzo se navikla na našu obitelj. Kad je stigla imala je dječje gliste, u kosi je imala parazite (uši), bila je istraumatizirana i puna strahova. Danas je sretna i vesela djevojčica, dobro uhranjena, narasla je, slaže se sa svima, voli vrtić i igru, jako brzo uči hrvatski jezik te je poslušna i mirna. Kontakt sa roditeljima ima 2 puta mjesečno u prostorijama centra za socijalnu skrb.

V.i R.

R. je dječak od 8 godina koji je u našu obitelj došao sa 5 godina iz romske obitelji sa devetero djece, a sva su već smještena po udomiteljskim obiteljima. Roditelji imaju problema s alkoholizmom, a zbog toga imaju i vrlo loše stambene uvjete. Nažalost, roditelji već godinu dana, ne pitaju za djecu iako smo mi bili spremni da se zbog djece kontakti nastave. R. je sitnije građe, i pomalo mršav kao i njegovi roditelji. K nama je došao

s velikom upalom uha, te je imao oštećen sluh, a zbog neliječenih upala uha i probušene bubnjiće. To je nakon nekoliko mjeseci operirano te sada on dobro čuje i nema više problema s upalama. Nažalost, to se odrazilo na njegov govor koji je dosta nerazumljiv (nije čuo te nije mogao ispravno reproducirati riječi). Ove godine je krenuo u prvi razred u Centar za odgoj i obrazovanje gdje ima svakodnevno stručnu službu i logopeda na raspolaganju. Iz dana u dan vidimo napredak u govoru i zbog toga smo jako sretni. U školi je od 6 đaka u razredu, najbolji i po učenju i po ponašanju. Učiteljica ga uči da – slobodno pogriješi, te da se neće ništa dogoditi ako nešto krivo napravi. I kod kuće je jako dobar i poslušan, i on je od troje djece u kući, taj na koga se uvijek možemo osloniti. Jako je pedantan i marljiv, ali učimo ga da i ako pogriješi ili se bori za svoje pravo – mi smo i dalje tu za njega. Jako voli dobro jesti, igrati igrice, a voli i životinje - brine o naše dvije patkice. On se jako dobro slaže s našim sinom J. (7 g.), kao da su rođena braća. Nadamo se da će ostati u našoj obitelji, da mu stvarno pomognemo dok se ne osamostali. Bio je jako vezan uz svoje roditelje i često je pitao kad će se vidjeti s njima, ali kako roditelji nisu dolazili, shvatio je da su oni krivi za to što ne živi s njima, te se sve više oslanja na nas i smatra nas svojim. Njegova sestra M. (6 g.) je je došla kod nas zajedno sa bratom, kad je imala 3 g. i potpuno je drugačija od njega. I ona je sitnije građe, zdrava i jako pametna, a koliko je njezin brat smiren, toliko je ona vatrena. U početku smo imali dosta problema s njome, lagala je, udarala brata, te uništavala stvari koje su bile oko nje, ali sve potajno. Hvala Bogu, promijenila se nakon boravka kod nas, postala je poslušnija, ne udara drugu djecu (koji su stariji i dosta veći od nje), a i manje uništava stvari. Prije nije imala osjećaja ni za koga osim za sebe, (zbog obiteljske situacije), a sada pokazuje interes i za druge, naravno u skladu s njezinim godinama. Vrlo je draga i umiljatog izgleda te se priprema za školu najesen. U vrtiću sada imaju samo riječi hvala za nju – za razliku od ranije, dok je morala ići pedagogu na razgovore zbog lošeg ponašanja. Talentirana je za ples i glazbu te je smo joj obećali da ćemo je upisati na mažoretkinje. Nikada nije pitala za roditelje. Mi kao udomitelji smo sretni zbog te djece, i da je moguće vratiti vrijeme, ponovo bi htjeli da ta djeca dođu i ostanu kod nas.